

**MOKA ALOBE ONOTE
KARACEL – UNITED NATIONS IKOM
TWERO OPUR ME RWOM APINY
KEDE JO APAKICA IKIN CALO**

Table of Content

MOKA ALOBE ONOTE KARACEL –UNITED NATIONS IKOM TWERO OPUR ME RWOM APINY KEDE JO APAKICA IKIN CALO

Kit ame Oryeo kede coc man

Coc Okwongo3

Peto te kop.....7

Cura 1. Jami apapat ame gamente myero cob11

Cura 2. Tic Duc ame gamente acel acel myero cob.....12

Cura 4. Twero opur amon irwom apiny me kin paco kede mon
apakica ikin calo.....13

Cura 5. Twero ikom lonyo me kan orumo lwak kede dongo lobo..14

Cura 6. Twero me bedo akwoo,agonya kede kuc15

Cura 7.Twero me Wot ikin piny.....15

Cura 8. Twero me moko, miyo tam kede kop agonya.....15

Cura 9. Twero me bedo ite ironget kede jo ocele.....16

Cura 10. Twero me

Cura 11. Twero me nwongo ngec17

Cura 12. Twero me ngol atira inyim cik17

Cura 13. Twero me tic18

Cura 14. Twero me tic iyot kom abongo awano.....18

Table of Content

Cura 15. Twero ikom cem kede gin apita.....	19
Cura 16. Twero me tiyo jami akelo lim ite cao kede kwo amyero ...	20
Cura 17. Twero ikom lobo	21
Cura 18. Twero ikom lengo me kan orumu lwak	22
Cura 19. Twero ikom koti.....	22
Cura 20. Twero lkom jami atu kede alak kan orumu lwak.....	23
Cura 21. Twero ikom pii acil kede lengo me piny.....	23
Cura 22. Twero ikom gwok kede kony ikom peki angole.....	24
Cura 23. Twero me yotokom anen ioko kede me wic	24
Cura 24. Twero ikom wudi buto oromo	25
Cura 25. Twero me pwonyere kede limo ngec.....	25
Cura 26. Twero ikom tekwaro kede ngec me kin paco	26
Cura 27. Tic ame jang dul me UN kede iryonget apapat myero tii..	26
Cura 28. Iboc lung me tic amyero cob	26

**Moka adul me United Nations ikom twero Opur,
Jami: Jami okato anגע ,jami ocobere kede en
amyero ocob iyi anyim**

Twero ikom Lobo

Ininodwe 17 me dwe me 12 imwaka 2018, lobe apapat ame onote ite dul me UN obedo piny ote moko kede keto itic twero ame UN obin okato kede pi opur kede dul jo apapat ame tio ikin calo. Diro me wibye awan otio kede no okelo lelo adwong tinini kun myero opwoo tute Lavia Campesina (LVC) ame iryeko gi, otute atek me giko kodi cik kede igogoc ame nwang dio opur atek kede jami agin opuro.

Pi mwaki apol, iryonget magi obedo leyo tam ikom neno me kato kede moka mogo eka imwaka 2001, omemba ame paro pi ber bedo opur te mede inyamo tam atat igure ame obedo Indonesia ote kato kede aloka loka apapat ikom twero opur

Iyonge, imwaka 2004, igure me angwen pi wilobo aluto ame Lavia Campesina –LVC oyubo iboma me Sao Paulo, iryonget ame tio pi berbedo opur te moko yore amyero lub me jingo twero opur iwi lobo aluto. Alubo mano, gure adit irwom me wilobo pi nyamo twero opur ame LVC oyubo Jakarta, pi tyelo me akwokwong ote kato kede cogo coc ame ote yaro kan aler kun tito

pi twero opur irwom apiny, en amon kede coo ame dang ote moko me cako tic icokere me abic ame La via Campesina oyubo iboma Maputo.

Imwaka acelo, kun kubere kede iryonget okene calo CETIM kede Fian International, La Via Campesina ote cako ooto jo kede dore kede keto karacal cik ame gwoko kede yilo malu twero opur acoo kede mon itwak piny lung me wipodo.

Moka ame dul me UN okato kede ni obedo guti apire tek meicel ijingo tute Opur million kede wite ame kwoo gi jengere ikom lobo, bung kede kulu ame orumu gi. Man dang obedo guti me yubo cik pi lobo moro ni kede pi iryonget apapat pi ber bedo Opur ame pito wilobo.

Ikom kare man opur kede otic ikin calo pelo icac kede awuna awuna apapat itute gi me moyo kwo amyero, en okene oryemo ilobo gi tek-tek , otwono gi dongo lobo apapat, en okene tuno naka itoo.

Odunge ame opoto imwaka 190 kede wite and odet naka tin kun jang dul me UN ame ngio kop ikom cem – Food and Agricultural Organization FAO dang omoko okelo ngwenyo wic kede ikweda kan ame dul me UN security Council ote nyang iyi adwogi me ikweda man, ni apoka poka kede cac ikom opur kede otic me kin calo ocakere ikom twono gi gum me bedo kede lobo kede jami ame tye kan orumo gi kede mola apapat ame Acwec omio gi. Pien opur kede jo atio tic atitino me moyo kwoo ikin calo pe ikeru me jami ame mite me tic kede nwongo cuk aber jami gi kede omio gi okwoo opii opii.

Ikweda man obin onyuto ni kodi peko ni duc obino acalo adwogi me cikogo ame obin omoko pi konyo kor opurogo anonok ame okwano,obedo wegi lobo,omak kontrak ame tio tic me catowil kede cuma me gin apura kede kampuni adongo dongo kun pe oparo pi opur me kin calo. Ikweda man dul amio tam man advisory Committee pi dul me UNHRC en ame okato kede eka ote moko me tic kede igure me 21 imwaka 2012.

Iyi anyim,idwe me 9, 2012,obin okelo karacel tic kede jang gamente apapat me donyo ipora kede cwalo cogo cogo cik pi ber bedo opur ame dul me United Nations Human Rights Council onwongo okato kede. Pora aromo abic apapat otimere ikine me mwaka 2013-2018. Inino dwe 28, 2018, igure me 39 pi dul me UNHRC,lobe aromo 47 ote bolo kwir kun ocwako ni mok dok cik neno ame okato kede pi gwoko twero opur me kin calo eka General Assembly ame obedo gure aloba apapat ite dul me UN ote moko cok man 17-09-2018.

Lweny man oloo kun oya ikan abor ento obino icawa opore, cako ikare ame omok kede cik man Opur kede jo akwoo ikin calo awel gi romo tutlurubwam 1.2 ame obedo acel me adek me jo atye iwilobo oturo twero gi iyore apol apapat. Ikom kare man pe otye aworo twero otic,otye acato oko jami obedo me alwak kede jebo kan aromu lwak, pok guna ape wopere kede cik ikom kila pii, moo, koti kede jami orumo wa tye dang anen kan aler ni cwec obanga kede kan orumu lwak tye ajebere pien ocat wil ikom gin apura pe tye atic kede kakare.

Ikom kare man opur tye adeno can adot pi cik areco agamente gi omoko ame pe konyo kor opur irwom ame inyo ipuro jami akelo opia ite cao gi,otio aroma adwong, mogo oryemo oko ikila gi eka dang otero gi calo otim bal.

Opur dang tye ikin jo ame obedo ocan igwek kede kec dio atek. Alubere kede ripot dul me FAO me 2018 ikom kit ajo pite kede iwilobo, omokere ni rwom me kec tye onya atek ikin jo awelgi romo million 821, pol gi obedo opur obedo ocan. Man pien lobo, yen, atura kede kan orumu lwak ame obedo guti me kwoo opur tye abale oko acalo okato ikweda adul me FAO me mwaka 2019.

Pagi me cik agwoko twero opur (UNDROP) tye ocung ikom jingo twero opur ikom kila (ngom), koti, yen kede twero me jo moro ni yero kit koti, yore opore me pur, kit cem ame gin omito kede twero me bedo akomgi yot iyore duc, kun opite kede cam me tekwaro gi.

Cik man dang mio kero me jo ya malu ote jwayo oko cikogo areco kede igogoc aturo twero opur, dio gi, mio gi bedo opii opii kede neno ni jo olonyo nibeo ikom cwak agamente pe oryemo opur ilobo gi. Ciki dang mio opur twero me diyo gamente me kato kede yore kede cik ame jawo apoka poka te miyo jo ducu bedo kede kuc kede kwoyo kwo amyero.

Dul me UN dang itute gi me gwoko twero opur ame ocan oyee ni apur acel acel onyo opur ame onote ite gurup tye kede twero me bedo kede lobo, koti, pii acil, yen kede atura kede kan orumu lwak, kano lonyo pi anyim, nwongo kony me yotkom, cango kede gwok oromo ika tic. Cik man dang jingo twero okene ame opur atitino tye kede calo me tekwaro twero me bedo kede gwoko lonyo, bedo karacel ite iryonget, kede kan orumu lwak. Dul me UN neno man calo aloka loka apiretek igengok okatanga iwano opur.

Apat kede dul cik ame tito tic UN igwoko twero opur, tye dang tic ame abumente acel acel myero tii. Pi tyen kop man, apat kede yaro twero opur onyo ocan, gamente acel acel tye kede tic me atiya me kato kede yore opore me gwoko twero ocan kede aloka loka ikom pur ame gwoko twero ocan me bedo kede kila onyo ngom.

Moka UN nyuto yore amyero wipodo kede ot moko cik acel acel lub pi kato kede cikogo pi cobo jami magi:

- Yilo malo rwom me gwoko twero opur kede ocan, en acoo kede mon, bulu idog pur gi pi cem me acama ikin paco;
- Jingo kero ame opur loyo cemgi apirgi, lweny ikom aloka loka piny kede gwoko yen kede kan orumu lwak.

- Gwoko twero opur irwom apiny me gwoko,tic ,leyo ikingi kede cato koti.
- Neno ni cem ame opur okwanyo ipoto ocato iwel abup (amalu) ,tic ame pe mio gi aroma, kun dang,
- Oworo twero opur amon me kin paco eka ote jwayo lung apoka poka calo me rangi delkom, tekere, rok kede en ocele.

Pi man, Moka UN neno ni twero adano ducu oworo ento pe ka jo moro anonok. En moka aceli jingo twero onywali ame kwo ikin calo, mio dang twero bot lobe ame obedo omema ite dul me UN me yilo malo kede gwoko twero opur kede ocan ame kwoo ikin paco.

Pi tyen kop man tute wa acalo La Via Campesina en aye me tic kede moka man me rweyo lwak,yubo pwonyere apapat me wibye ikom moka man kede dang me tic kede iyore me cik kun ocung iye me gwoko twero opur kede ocan kede me ooto wilobo me kato kede diro kede keto itic moka man ame UN oyaro ooko pi keto woro kede ngol atira pi jo wa ame tute me ceko cem wek obed itwero ikom cem gi itwak piny lung.

WAN OPITO LWAK OTE

NOTO GUTI ME ALOKA LOKA ABER PI WILOBO!

TUTE WA TYE PI WILOBO, GEN ME ANYIM ABER PI WILOBO!

La Via Campesina

General Assembly

Gure me 3
Leyo tam 74 (b)

Moka ame gure adit me UN omoko te tic kede 17/12/2018

(kun lubere kede ripot akomiti me 3 (A/73589/Add.2))

73/165. Moka ame United Nations oyaro ooko ikom twero opur kede ocan ame pakica ikin calo

Gure adit

Kun ogamo cwak Human Rights Council, imoka 39/12 me nini dwe 28 idwe me abongwen 2018, ikom moka ame United Nations oyaro ooko amako twero opur kede ocan ame yele pi kwoo ikin calo,

1. Ocwako moka duc ame United Nations okato kede acalo twero opur ame ocan kede jo duc ame tio pi moyo kwo ikin calo acalo tye iboc me moka man;
2. Otye ooto abumente, iryonget apapat ite dul me UN, iryonget ame cung iwi gi kengi me yaro kan aler moka man wek jo duc nyang iye te woro kun dang;
3. 3. Keto kwac inyim aran adwong me rido moka man ikin cik ame obino cwalo ooko iyi anyim.

Cike apapat ame oketo karacel.

Leyo tam alwak me 55 Nino dwe 17 me dwe me 12, mwoka 2018

Nen karatac pi gure adit me UN, ka cokere me 3, coc namba 53 AA/73/53/Add.1), Coc adongo. II.

**Cik and dul me UN oyaro kan aler ikom twero opur kede jo du
came pite ikin calo Gure adwong pi omemba me UN,**

Kun opoo ikom icwil ame oduonyo kede ikom moka dul me United Nations ame ye ni jo dano acel acel myero wor dang tye itwero arorom ame onywalo kede anywala, dok man en aye pagi me bedo agonya, ngol atira iyomcwiny kedeckuc iwi lobo.

Kun cung ikom guti me cik ame yaro twero duc adano tye kede, cikere awilobo me jwayo oko kit apoka poka moro duc ikingi me rangi delkom. Cik ame wilobo omoko ikom twero me bedo ite iringet, en agwao tic apapat akelo lim kede ikop me tewkaro. Cik amio twero duc ame dano bedo agonya kede en amio twero ikop me loc lobo kede wibye. Cikere kede moka me jwayo kit abwone kede neno me wang aping ikom mon, cikere ikom twero otino, cikere awilobo me gwoko twero opakica obedo obini, jo me pacigi kede cik lung ikom otic ame omoko irwom me wilobo kede ibot lobo apapat.

Me dang moko ni obedo twero adano me nwongo dongo lobo dang kodi twero man pe obino jwayo wek jo tute iyore apapat me tiyo jami akelo lim icaa gi,bedo karacel kede yom cwiny kede kuc ikin owote, iyore me loc lobo kede tekwaro ikin en ocele.

Jingo moka adul me UN ikom twero onywali me eria moro ni.

Man dang me moko ni twero adano rorom kanoro duc, twero acel acel jengere ikom awotere, pe pokere dang myero ter gi arorom. Gamente tye kede tic me woro kede jingo twero duc acalo mite.

Me dang nyang ni opur atitino kede jo ame pakica ikin paco jenegere ikom lobo, pii kede kan orumo gi pi kwooo gi me didik.

Myero opoyo dang ni pi kare alac okato anגע opur atitino me kin paco kede jo apakica ikin calo otute atek ikop me dongo lobo, gwoko yen, atura kede kan orumu lwak ame okonyo atek me ceko cem kede gin apura lung iwilobo aluto, kede man dang jingo twero ajo me nwongo onyo bedo kede cem oromo, gengo kec ame dang cobo neno kede miti awilobo ikom dongo ame rii pi runi oboro 2030 Agenda for Sustainable Development.

2 Resolution

3 United Nations, Treaty Series, vol. 660 No. 9464

4 See Resolution 2200 A (XXI) annex

5 United Nations, Series, vol.1249, 20378

6 Ibid., vol.1577, No 27531.

7 Ibid., vol. 2220 No 39481

8 Resolution 41/128, annex

9 Resolution 61/295, annex

10 Resolution 70/1

Myero opar dang ni opur atitino me kin paco kede jo lung ame pakica me moyo kwooo ikin calo tye ican, ikec kede two neto,

Iyore aceli opur atitino me kin paco kede jo duc ame pakica me moyo kwooo ikin calo nwongo can adot acalo adwogi me aloka loka me piny kede jebere akan orumu lwak.

Me nyang kede cona adwong tutwal,ni opur irwom apiny ikin calo woti itego imwaka, eka jarawe, bulu onyo jo ayot ameryo kony kor gi,tye aya aweko calo oko kun owoto moyo kwo iboma te mede itic atek abongo agoba ame opur tio kelo aroma dwong odoco. Man mito ni myero kato kede diro onyo tic apapat ame gin romo tiyo me moyo kwo apat kede jengere ipur keken.

Myero mede icung kede mon ame tye ikin calo ame tute atek idong olonyo me paci gi kede me lobo gi dang idog tic apapat ame pe oculo gi iye ento igum arac odio twero gi atek,pe oye ni obed kede lobo onyo anyim amegi gi, lim ngec, gum me tic, oneno gi kede wang me abwone, adong rac obeo tim gero iyore apol apapat.

Pire dang tek me yilo malo ote gwoko twero otino ame kwooo ikin calo kun dang otio ginoro duc me ryemo can, kec. twooo neto, neno ni otino duc tye icukul onyo olimo pwonyere arorom, twero me yotokom onyo nwongo kony me cango, nwongo gwok ikom jami areco calo poiion, pe myero mii gi tic ape rwate kede gupo gi acalo tye ite cik .

Myero dang onyang ni tye ageng onyo igogoc apol ata ame weko bedo tek me opur irwom apiny, okwat leyi, ocik kede opit rec, jo apito yen onyo bung kede jo lung ame tute me moyo kwooo ikin calo kato onyo miyo dwon gi winyere, me cung iking ote lweny pi lobo amegi kede twero ikom kan orumo lwak amyero mi gi nwong dongo lobo.

Myero dang opoyo ni peko okene ame opur irwom apiny kede jo ame pakica me moyo kwooo ikin calo tye abeo iye, en aye ni ope kede lobo, pii acil kede gum me tic kede jami atye kan orumo gi aco man en aye obedo pagi me dongo lob pi jo ame kwooo ikin calo.

Iyonge nyang atat ni opur irwom aping kede jo duc ame pakica ikin calo myero mii cwak me pur iyore amwonya ame pe gwoko lobo onyo kan orumo lwak itwak piny apol apola kun dang gwoko yen, atura kede gin alak iwilobo wek kony runi me anyim.

Kun lubere kede jami areco kede tic me opii opii ikagi mogo apol me wilobo ame opur kede ocan beo iye, kun dang pe omio gi gum me tic kede twero gi apiretek, cul agoro abongo kano mono (lonyo) pi anyim,

Kede cona adwong ikom dano acel acel, jo atye igurup, kede dul dog tic apapat ame lwenyo kede gwoko twero ajo ame tio kede lobo, yen kede kan ame orumo lwak kede kop aya iye tye ikero adwong me beo iyi awunawuna ikin apoka poka, bura, kede tim gero,

Kun wic pe wil ni opur kede ocan ikin jo ame pite ikin calo ikare ducu onwongo peko ikite me tuno inyim okiko,abili, ote pido kede opilida ame bedo tek me gin nwongo ngola atira me oyot oyot ka onywaro twero, oboe itim gero onyo oceru gi.

Kede para adwong ikom akala kala ajo tye kede ikom jami apura, pok alenga kede lac kor ame jo okene tye kede ka otuno imedo rwom agin apura ame turo twero ajo okene,

Kun omoko atira tira ni twero me nwongo dongo lobo obedo twero apire tek ame pe oromo kwanyo ibot dano pien pire tek pi dano ducu me bedo itwero ikom lonyo, nywako kede jo

ocele, twero me bedo ite tekwaro moro ni kede naka me cwako kit wibye ayie mito eka kede bedo agonya.

Myero dang poyo ni obedo twero alwak me bedo kede twero duc ikom lonyo kede jami atye ika orumo gi kun lubere kede cik kede moka apapat ame omoko irwom me wilobo.

Pire dang tek me nyang ni tam ame jo moroni loyo cemgi apirgi okonyo atek i lobe apapat me yero kwong gin apura onyo cem kede yore me pur ame rii pi runi kede twero me yero cem me yotkom ame woro twero alwak.

Iyore aceli, dano acel acel tye kede tic bang awotere kede iyi adwol ame en kwo iye me neno ni oyilo malo twero ame tye imoka onyo cik ame okato kede.

Me dang itito nip Pire tek odoco me woro kit apoka poka me tekwaro, mer karacel, leyo tam iyore me mwolo kede ribe karacel.

Pire tek me poyo pi tute atek dul ace acel otio ikato kede moka man medo ikom tic atek iryonget me International Labour Organization.

Myero dang opoyo pi gure ame onyamo tam ikom apoka poka ikom gin akwoo, kede moka ame okato igure me Nagoya ame onyamo tam ikom tic kede jami akwo me yi pii, wi tela kede kite poko arorom jami ducu akwoo ame opopoka itwak piny apapat

11 United Nations, Treaty Series, vol. 1760, No. 30619

12 United Nations Environment Programme, document UNEP/CBD/COP/10/27, annex, decision

13 United Nations, Treaty Series, vol. 2400, No. 43345.

14 Food and Agriculture Organisation of the United Nations, document CL 14 4/9

Kun opoyo pi tute a dul ame bwo kop ikom pur kede cem man Food and Agricultural Organisation ame obedo jang dul me UN kede iryonget okene olwongo world food security ame ojingo twero amako gin acama, twero iyore me tic kede lobo, kan orumo wa kede jingo twero

opur kede ocan, adong piretek wok cik aneno ni ogwoko yen kede koti iyore amwonya pi apura kede me acama kede dang pi jalo kare te kato kede dyere me kato kede icwil ame cukuro kor opur atitino igwoko rec iyore amyero ame rii mi runi pi gengo kec, ryemo can kede me kato idiro apol wek gin acama bed abup pi ryemo kec.

Oyee odoco ni moka man kede cike okene ame konyo kore akonyo atek neno me yilo malu gwok pi twero adano.

Kede cuny atek, owot anyim me cobo neno ame iryonget apapat me wilobo ni oketo inyingi me note kede ribo cing kara acel pi gwoko twero onywali.

Inyang atut ni pire tek me gwoko twero opur kede ocan ame atio tic atek wek okwoo kwo aber ikin calo kede gonyo kakare ote keto itic kun cik acel acel ame lubere kede icwil duc amako kop me twero.

Oyaro ooko kop magi

Cura 1

1. Pii moka man, apur obedo dano moro keken ame apirekene, onote kede jo okene onyo obino karacel awuyo calo lwak me kabedo moro ame ote nyuto miti onyo otye opuro pur irwom apiny me acama onyo pi cuk atitino kun jengere ikom jo me paco me konyo itic ipoto, ento dang romo bedo ni tio kede diro okene ento nwongo guti mere ducu me kwo ojengere ikom lobo.
2. Moka me icawa ni otiko dano moro keken ame tio kede ditto me anywali me puro pur atitino ame tye iye cem opito ilobo, gwoko leyi, tic me kwat, gwoko rec, pito yen, dwar, tic cing calo cwec kede payo jami onyo pwono nyig yen kede tic ducu ame rwate kede kop me pur ikin calo. Moka ni dang gwao paco ame kwo gi me didik tye ojengere ikom apur.
3. Moka ni dang tye pi jo ame onwalo aywala ilobo moro ni, okwat ame woto awota pi moyo pii kede lum ayom, otedero me kabedo moro ni ame kwo gi ojengere ikom lobo, kede jo ame pe kede lobo ento tio tic ame ocimo malu nu.
4. Moka man dang gwao opakica akadi en obedo abini abongo paro kit ame gin obino kede, en ame pe pakica ikare ducu teki dong opakica ipoto atitino kede

en adongo, poto ame opito iye yen, kana me opito iye rec kede onyo dang uma me gin apura.

Cura 2

1. Abumente bino woro, gwoko te cobo twero opur atitino kede jo ducu ame kwo ikin calo. Gin dang bino tiyo me oyot oyot jami duc amito cik onyo otela kede tyelo tyelo moro duc ame gwoko kit twero ame okato imoka man.
2. Obino keto cuny ineno ni oketo itic moka man pi cobo miti kede gwoko twero opur kede opakica ikin calo, ikin jo otego, mon, bulu, otino kede jo atye kede angwal, kun dang ojwao oko kit apok poka moro duc.
3. Abongo jwayo cik pi onywali me kakanoro ni, eka ame peru oketo itic cikogo ame omoko irwom me wilobo ame romo gudo twero opur kede opakica ame kwo ikin calo, gamente icuny aber myero kubere eka te penyot tam opur kede opakica kun beo ibot dul ame cung pirgi, kun dang okwao tam ibot gi gin opur ame kodi ciki romo balo ber bedo gi dang man myero timere ame peru oketo itic kodi moka man. Kun man timere myero nge ni gupo ajo pe rom ame mito yore amyero wek dano acel acel kede ka otye ite gurup obedo idwon arorom ikare me moko kede kato itam itic.
4. Abumente duc bino gonyo te nyayo cikogo arwate kede en arom kede man iyore ame tye atira kun rwate kede twero adano kede opur atitino kede opakica ame kwo ikin calo.
5. Abumente bino timoro ginoro duc me neno ni iryonget ame cungi wigi kengi onyo jo ame tio tic gi apirgi karacel kede kampuni ojingo ote dang woro twero opur kede jo ame pakica me moyo kwo aber ikin calo.
6. Abumente acel acel ame nyang ni pire tek odoco me kubere kede dule mogo irwom me wilobo pi konyo icobo moka man pi onywali mere bino timo ginoro duc amite pi cobo man ikin en kede lobe ocele acalo mite, te dang kubere kede iryonget amalu, dule acung iwigi kengi adong pire tek iryonget opur kede jo ame pakica ikin paco. Ikin jami ame obino timo tye iye:
 - (a) Neno ni ikubere moro duc kede iryonget ame tye ineno me dongo lobo, opur kede jo atio tic apapat me kwo ikin calo dang orido jo iye.
 - (b) Jingo kede gero pupo kede ngec opur iyore apapat calo miyo gi kare me rwate ote leyo tam iwegi ngec kede yubo pwoyere.
 - (c) Miyo cwak kede kubere ikom ikweda ikom tet kede diro apapat.
 - (d) Miyo acalo pore diro kede kony me lim, nywako tet kede nyony kede kobo bot jo ocele tutwalere lobo apwod tye adongo adonga kun iwinyere kede pora.
 - (e) Yilo malo rwom cuk irwom me wilobo kede miyo ngec me cat kede wil tuno icawa ikome naka ikom nying cem ame ogwoko pi acata ikare me anyim wek geng gegeco kede mede malo onyo poto anyig cem.

Cura 3

1. Opur atitino kede jo ame pakica me moyo kwo ikin calo tye ikero duc me bedo kede twero adano ame dul me UN obin okato kede medo ikom cik amako twero apapat irwom me wilobo ame gengo kit apoka poka moro duc onyo neno me wang apiny kun lubere kede kan dano onywale iye, tur gi, rok, rangi del kom, anywali mere, dako onyo icoo, leb ame en kobo, tekwaro, onyomere onyo pe, acan onyo alonyo, tye kede angwal, mwaka, cwako wibye mene, dini, lonyo, oreme onyo jo ame bedo kede ikin en ocele.
2. Opur atitino kede jo ame pakica me moyo kwo ikin calo tye kede twero gi me moko eka te kato kede neno onyo icwil apiretek ame jingo twero gi eka to miyo gi dongo.
3. Abumete duc bino kwanyo tyelo tyelo me jwayo kit igogoc duc ame kelo kop me apoka poka iyore duc ame oketo ikom opur kede ocan ame kwete me moyo kwo ikin calo.

Cura 4

1. Abumente duc bino timo ginoro lung amite me jwayo kit neno me wang aping kede kit apoka poka lung ikom opur atitino, mon ikin gi en ame pakica pi moyo kwo ikin calo wek coo kede mon te bedo arorom iyore me bedo itwero calo dano me bedo agonya kede yom cuny kede me neno ni otye itwero me tuku wibye, bedo kede lim kede tekwaro gi.
2. Abumente myero nen ni opur amon ame ocan ame tye ikin calo otio kede twero gi ame dang oworo abongo keto cac ikom gi kun obedo agonya kun lubere kede twero gi ame oyaro imoka man kede ame wopere kede cik apapat ame omoko irwom me wilobo ame ikin gi tye iye twero me:
 - (a) me
 - (b) bedo ikero onyo gum calo jo okene me bedo iyot kom iyore ducu kede wic opye mot medo ikom kony me yot kom apapat, ngec ikom yotkom, mado cwiny kede kony me lagoro nywal.
 - (c) Limo konyoro lung ame konyo ikano lim onyo lonyo pi kare me anyim.
 - (d) Me limo onyo nwongo diro, kwan onyo pwoyere moro lung, en ame onwongo kede wariga onyo pe ame ikin gi tye iye pwoyere ikom diro me tiyo lim kede kero me nwongo kony ibot odiro ame tye ingec ame romo yilo malo diro opur magi.
 - (e) Kelo karacel opur ame romo konyere kengi, ite iryonget kede Koperative wek obed igum arorom me nwongo lim kede nyayo lonyo iyonge nwongo tic onyo tiyo tic gi apirgi.

- (f) Me noto cing kede lwak me kabedo moroni idog tic apapat.
- (g) Me bedo igum aroromm calo jo okene me nwongo kony me lim, lim adena ame omio pi cuckuro kop me pur, cuk pi nyig cem kede tet me karen.
- (h) Me bedo itwero kede kero me bedo kede lobo onyo ngom, yen, pii, lonyo me te lobo kede kan ame orumo lwak kede gum onyo kero arorom me tic kede lobo pi gin awura onyo tic okene ame kelo lim ite cao.
- (i) Me dwoko piny gum me nwongo tic kede agoba onyo bakacic kede kano lonyo pi anyim kede gum me tic ame kelo cente ite cao.
- (j) Me bedo agonya ikom tim gero, bura kede bwami moro duc.

Cura 5

1. Opur atitino me kin paco kede opakica ame yeke me pite ikin calo tye kede twero me tic kede kan orumo gi iyore amyero ame rii pi runi ame pore pi ber bedo gi kun man lubere kede cura 28 me moka man .Gin dang tye kede twero me tic kede gwoko jami atye icingi acalo cunygi winyo.
2. Abumente acel acel myero nen ni lonyo me lobo kede kede jami ame tye kan ame orumo lwak pe ogengo jo me tic kede ento otio kede iyore amyero kit magi;
 - (a) Penyo tam ikit atira iyi ateni kun lubere kede cure 2(3) me moka man.
 - (a) Kato kede yore opore me nywako karacel abongo cero ngatoro agoba ame okwanyo ikom gin apura kede me kan orumo lwak kun owinyere kede jo apakia me moyo kwoo ikin calo.

Cura 6

Opur obedo ocan kede opakica ame kwo ikin calo tye kede twero me bedo kwoo, wor dang tamgi, kit

ame awec ocweo gi kede, myero gwok kuc gi kede dang pe obed ite dicoro keken.

2. Opur atitiono kede opakica me kin calo pe obino keto kit amako moro keken ape lubere kede cik ikomgi,onyo dilo gi ot kol iyore ape rwate kede cik, kedto pwod, ret onyo awano ikomgi eka dang pe obino keto kit pwodoro keken ame kelo lweic ikomgi onyo tero gi calo opii.

Cura 7

1. Opur kede opakica me kin calo myero ter gi arorom inyim cik calo jo ocele kun dang oworo twero gi.

2. Abumenete acel acel bino timo ginoro lung amite me neno ni opur kede ocan apakica ikin calo tye agonya me wot ikin piny imiti gi.
3. Abumente ducu ka oneno ni pore bino kwanyo tyelo tyelo me kubere kede abumnete ocele wek otyek peko oguro kite me tic kede lobo ikin opur kede ocan ame kwoo iwang kinga acalo tye ipen cik cura 28 me moka man.

Cura 8

1. Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye kede twero me moko tamgi apirgi, bedo ite dini acunygi owinyo, twero me kobo tamgi ooko, yee kede dore abongo tim gero. Gin otye kede twero
2. me kobo tamgi kun oloko aloka onyo keto icoc, ical ame ogo onyo wudi keto lok angea me kin paco akadi irwom me wilobo.
3. Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye kede twero gi acalo dano acel acel, oromo jobere awuyo onyo ribo cing kede owote gi abongo tim gero eka ote timo ginoro lung pi keto ageng ikom nywaro kede turo twero adano.
4. Itic kede twero ame oryeo icura man, tye iye jami mogo me atiya. Oromo keto ageng ikom twero mogo ento man myero timere kun lubere kede cik pi tye kop magi;
 - (a) Woro twero ajo kede yweka ajo okene
 - (b) Pi gwoko kuc onywali me lobo moro ni, yotkom alwak kede gengo tim caro.
4. Gamente bino timo jami duc amite me neno ni jo ame omio gi twero kede tela ogwoko twero ngat acel acel, twero alwak onyo jo atye ite iryonget ikom tim gero, bura, onyo tic kede cik me keto apoka poka ikom jo ame tye atute me gwoko twero gi.

Cura 9

1. Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye kede twero me cako onyo donyo ite iryonget, dul ocatwil, iryonget opur onyo iryonget ame tio me gwoko kede cobo mitigi kede laro wel pi ginapura gi. Iryonget magi bino cung iwiekene ,pe odio dano me donyo iye ,tio abongo nwongo kit bura onyo dic.
2. Pe tye kit agengoro keken ame obino keto ikom twero imalu nu nikwanyo ka tye ite cik onyo tye imiti alwak me gengo gin abalo kuc me lobo, yotom alwak, twero ajo okene kede gengo tim caro.
3. Gamente bino cukoro cuny opur kede ocan ame pakica ikin calo me cako kodi iryonget ame kelo gi karacel ame ikin gi tye Koperative kun ojwao kit ageng

onyo dic duc ame romo ya ibot otela onyo cik pi miyo iryonget magi bedo igupu me donyo ipora kede laro wel aber pi jami apura gi pi kwoo amyero.

Cura 10.

1. Obedo twero opur kede jo ame pakica ikin calo onyo akawang iryonget gi me bedo icing onyo ngec ikom yuba kede moka, cik kede purugram ame kemo tic, ber bedo gi, kede lobo onyo ngom.
2. Gamente tye itic me cukuro cuny opur kede opakica me kin paco wek gin onyo oka wang iryonget gi me bedo icing ikom moka duc ame kelo aloka loka ikwoo gi kede neno ni iryonget gi odongo dang ote woro kun cung apire kene itute me neno ni gin apura gi, twero opkaica kede kan orumo lwak tye kakare.

Cura 11

1. 1.Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye kede twero me moyo, nwongo kede kubo ngec, ikin gi ngec ame kemo yore me cato kede gabo nyig cem kede gin apura.
2. Gamenete bino timo ginoro lung wek opur kede ocan ame pakica ikin calo nwong ngec olil, oromo dang icawa ikokome dok ileb agin nyang iye acil iyore duc ame lubere kede tekwaro gi ame mio gi gupu onyo kero kede dwongi winyere ikom tam akemo yore me kwoo gi me didik.
3. Gamente tye itic me neno ni pe ocero opur kede opakica ame kwoo ikin calo ikare me nwongo wariga onyo karatac ame nyuto ber onyo rwom ajami agin atero icuk ikin paco kede irwom me wilobo, myero dang tii kede tamgi ikare ka akato kede yore magi.

Cura 12

1. Opur kede jo ame pakica ikin calo tye kede twero me nwongo ngol atira ojwakino abongo abwone moro keken ,man dang tye iye yore opore me tyeko rucurucu kede agam ka-ce oturo twero gi. Man myero tiye kun rwate kede kwere, tekwaro kede cik ame kakano kun wopere kede cik me wilobo.
2. Gamente bino neno ni tye yore me cik kede okiko ame pe lengere ,pe kede apoka poka ityeko koko kede rucu rucu ikare ikokome, arwate icao opur, ileb ame dano moro ni nyang iye, juro ngola, kede nwongo cul abongo dok donyo igarama ame rwenyo lim icingi.

3. Opur ocan kede jo ame pakica me moyo kwo aber ikin calo tye kede twero me nwongo kony ibot opilida me cik. Gamente bino dok keto yore okene ikin gi kony me opilida inyim cik wek kony kor opur kede ocan ikare me pido onyo inyim okiko.
4. Gamente bino yabo jange kede dog tic me jingo kede gwoko twero onywali mere kede twero ame oyaro imoka man.
5. Gamente bino miyo opur yore opore me aluba onyo gin ame gin romo timo me gengo jami mogo ame romo tuno ituro twero ,onyo ka-ce onywaro twero gi onyo iyore me akakaa, omao lonyo icingi kede yore okene amio gi okwoo, gengo jo iwot kan okene pi moyo kwoo onyo dang aryemo tetek kan agin okwoo iye.

Cura 13

1. Opur kede jo ame pakica ikin calo tye kede twero me tic kede me yero abongo dic kit yore me kwoo gi.
2. Otino opur kede ocan ikin calo tye kede twero me nwongo gwok ikom ticogo ame romo kelo awano kede balo pwoyere onyo romo balo yotkomgi, bale awic, wano cunyi, kelo tim caro kede balo dongo otino.
3. Gamente bino timo jami amyero ame mio gum me tic bot opur kede ocan ame pakica ikin calo kede jo me paci gi kun onwongo agoba, cul onyo bakacic aroma gi kwoyo kwoo aber.
4. Ilobo ame can odet tye atek ikin calo, eka gum me nwongo tic me atiya tye piny iyore apapat, gamente bino kato kede yore arii pi kare alac me nyayo tic ayore leng bot onywali.
5. Gamente kun nyang aber ikom pur kede pito rec irwom apiny bino neno ni tye arwate kede cik agwoko twero otic kun ka mite bino keto dul jo me roto ka otye alubo cik magi ikin calo.
6. Pe obino diyo tek tek ngatoro keken me tiyo tic iyore me opii opii .Gemente kun penyo tam ibot opur kede ocan ame pakica ikin calo kede iryonget ame cung pirgi bino kwanyo tyelo tyelo me gwoko twero opur wek pe ocer gi, gwoko gi ikom tic me opii, polere otino kede mon idog tic ducu calo me pito rec, bung kede otic obedo obini.

Cura 14

1. Opur kede ocan ame pakica ikin calo abongo poko ka otye tic pi tutuno, otic obedo obini otye kede twero me tic kan opore ape kelo awano kede balo yotkom gi, kede me bedo idwon ikom yot kom kede ber bedo gi, kede me yero jo ame cung kawang gi ikomiti ame ngio kop me yot kom kede ka tic

opore. Twero me bedo kede jami duc calo bongo agwoko dano ikom awano idog tic, limo ngec kede pwoyere ikite me gwokere ikom jami akelo awano idog tic. Me tic agonya abongo tim bura kede gero iyore me donyo ibutu tek tek kede dang me goyo ripot ote dang ya oko idog tic ka omyeko ni kwo gi romo beo iyi awano.

2. Opur kede jo ame pakica pi yenyo kwo ikin calo tye kede twero me pe tic kan ame kelo awano calo tic kede yen areco ame okiro ipoto kede en oya icuma
3. Gamente ducu bino neno ni opur, kede ocan ame pakica me kwoo ikin calo tye atic eria ame gwoko kede pe kelo awano kede ape balo yotkomgi, eka dang te kato kede yore ame mio oketo itic cik ame gwoko yot kom idog tic gi me pito rec, cuma ame rego onyo bio nyig cem kede keto cik onyo yore ame mio makatal onyo pwod ka oturo twero magi.
4. Gamente binyo kwanyo tyelo tyelo me neno ni:
 - a. Ogengo jami areco ame ngole te balo yot kom kun ya itic kede nyony ateta, yen kiro jami kun dang oromo gengo tic gi.
 - b. Kato kede yore opore ame jo atye idog tela omoko ni tio pi onywali ducu kun tito kite me wilo ilobo ioko, boc, coc anyuto kede cato yen ame okiro kede jami apura ipoto onyo dang gengo kit ame otio kede.
 - c. Neno ni jo duc ame yubo, wilo ilobo ioko, kobo, gwoko onyo tenyo yen ame otio kede ikiro koti olubo cik ame omoko pi gwoko yot kom kede kwoo alwak kun yaro kan aler kit ngec lung ileb me lobo mor no ajo niang iye aber pi jo ame atic kede yen kiro poto eka dang myero okubere kede wegi twero.
 - d. Me neno ni tye yore opore ame dang otio kede me rayo, yubo kede bolo iwi odur kede yen kiro koti ame otio kede iyore ame pe wano kwoo alwak kede gwoko yotkomgi kede gengo ginoro duc aromo ya iye te balo onyo jebo kan orumu lwak.
 - e. Me yubo pwonyere pi dongo ngec alwak ikom adwogi me tic kede yen kiro poto ame otio kede ikin calo ikom yotkom otedero kede kan orumugi.

Cura 15

1. Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye kede twero me cem dang obedo twero gi pe me bedo kec. Man tye iye twero me puro cem kede me camo cem amio yom cwiny, dongo yotkom eka te gero adam gi.
2. Gamenete bino gacakini atek te neno ni opur kede jo ame pakica ikin calo tye kede gin acama oromo ikare ducu kun gin apura ducu otio kede iyore opore ame rii pi kare alac acalo tekwaro gi me wek ogwok cem pi anyim.
3. 3.Gamenete bino kato kede yore duc me lweny ikom twoo neto ikom itino

ikin calo ni beo ipulan ame oketo piny pi yubo yotkom me kin paco ,eka tic kede diro ayen me neno ni toto onwongo cem abeco ame mio cam tye oromo ikare me yaco kede ka gin tye adot.

Cura 16

1. Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye kede twero me tic ame kelo agoba abup amio gi okwoo aber kede jo me pacigi. Myero dang kony korgi me limo negc me tet kede diro pi dongo rwom me pur kede ceko cem kede nwongo kony me lim. Obedo dang twero gi me tic kede ngec onyo yore me tewkaro gi me bino karacel ote yero yore opore me ceko cem ame cuny gi pwoo onyo dang yore me tekwaro gi ame ikin gi tye iye puro nygig cem, pito rec kede yore duc amio gi ceko cem pi acata me dyato lim ite cao gi.
2. Gamente bino neno ni odworo kor opur kede ocan ame pakica me moyo kwoo ikin calo wek bed ayot igi me tero nying cem icuk, citoa me twoyo kede yiko nying cem wek onwong cuk aber ieria gi, cuk iooko kede irwom me wilobo atota ya onwong lim abup ame roco kwoo gi.
3. Gamente duc myero kwany tyelo tyelo me roco kede jingo cuke irowm duc ame mio wil kede cat woto kakare eka opur te cato jami gi iwel amalo kun oworo dwon kede miti gi ame man ryemo can te yilo malu rwom me kwoo gi.
4. Gamente bino kato kede yore ame neno ni cikoro ducu ame okemo dongo pur, kan orumu lwak, kede cato wil myero bed en ame dongo kede yilo malu rwom me kwoo otedero iyore ame kelo aloka loka onyo diro me pur anyen. Gamente bino tic kede diro me yilo malu rwom me ceko cem calo en ame pe okiro te kubo opur kede owil wek dong rwom me cato nyig cem gi.
5. Gamente bino kwanyo tyelo tyelo me neno ni opur pe otagere ka-ce kare ajami angole calo abwal pii onyo pee obalo gin apura onyo cuk me nyig cem pe onwongere.
6. Gamente bino neno ni cul obedo arorom pi jo duc abongo apoka poka onyo lengere moro keken.

Cura 17

1. Apur onyo acan ame pakica ikin calo tye kede twero mere onyo dang romo note kede owote mere ote bedo kede lobo acalo otito icure 28 me moka man .Obedo dang twero gi me gwoko
2. kede tic ilobo gi , pii, kan orumo gi, yen ,ka gwoko rec, wek okwoo kwo amyero ame keto woro ikomgi kede gwoko tekwaro.

3. Gamente bino timo ginoro duc amite me jwayo kede kwanyo kit apoka poka ame gengo ngatoro itwero me bedo kede lobo iyore me nyomere, cik onyo pien gi cinge pe.
4. Gamenete dang bino keto iyore ame mio oworo twero alwak me gwoko lobo gi imiti gi calo lobo me tekwaro onyo kit ame onwongo kede lobo iyore me cik. Gamente dang tye kede tic me neno ni opur kede ocan ame pakica ikin calo pe omao tek tek lobo ibot gi dang pe oturo twero gi me gwoko kede beo ilobo iyore ducu medo kede kan orumu lwak.
5. 4.Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye itwero me nwongo gwok wek pe oryem gi tek tek ilobo gi, paco onyo kan ame gin kwoo iye kede tic agin tiyo kan ame orumo lwak ame ber pi kwoo gi. Gamente bino moko cik ame rwate kede cik okene iwrom me wilobo pi tim aconye ame oryemo kede jo ilobo gi tek tek. Gamente bino neno ni pe tye ngatoro me oryemo tek tek eria mere abongo cul, kede neno ni pe ojebo onyo obalo kan orumo lwak ame otio kede me puro cem eka pe omao lobo kede mola atye iye tek tek akadi iyore me lweny.
6. Opur kede ocan ame pakica ikin calo tye kede twero apirgi onyo me note karacel ote dok ilobo gi ame omao tek tek onyo rik oringo oweko pi can apoto atura onyo acalo adwogi me lweny, obedo twero gi me mede itic kede lobo agin odok iye pi tiyo tic ame yubo ber bedo gi. Otye dang kede twero me nwongo ngol atira kede cul opore ka mite.
7. Gamente bino neno ka-ce pore te kato kede aloka loka opore iyore me pur ame mio jo bedo igum arorom me bedo kede lobo kede lonyo atye iye wek otii kede pi alokaloka aber ikwoo gi kede neno ni jo moro anonok keken en alobo tye icingi. Ka apoko lobo agamente, obino cako kede jo ape ilobo kede ocan, opur atitino, opit rec kede opakica me kin calo.
8. Gamente bino kato kede yore aber ame mio jo tio ilobo kede lonyo atye kan orumu lwak iyore ame ri pi runi kede gwoko lobo kede jami atye iye.

Cura 18

1. Opur kede ocan ame pakica me moyo kwoo ikin paco tye itwero me deyo kede gwoko kan orumu lwak kede medo malu rwom me lobo pi adwogi aber.
2. Gamente bino kwanyo tyelo tyelo opore me jwayo oko kit apoka poka moro duc ikom opur kede ocan ame pakica ikin calo kede neno ni otye obedo eria ame tye acil pi yotkomgi.
3. Gamente ducu bino cobo cikere gi bot wilobo ote tute atek me lweny ikom lyeto kede aloka loka me piny. Obedo twero opur kede ocan ame pakica ikin

calo me miyo tam ikom diro onyo yore kede cik ame obino kato kede me lweny ikom aloka loka me piny arac.

4. Gamente bino tute atek me neno ni pe oonyo yugi onyo jami areco ilobo onyo ipoto opur kede ocan ame pakica ikin calo, gamente dang bino kubere kede owote kede jo ocele wek gigi mogo areco pe mol iwang kio te balo lobo opur.
5. Gamente bino gwoko opur kede opakica ikin calo me neno ni apat kede gamente, jo okene ame cung apirgi pe onywaro twero opur atitino eka ote keto itic cik amako kan orumo lwak ame ame jingo kede gwoko twero opur kede jo duc ame pakica me moyo kwo ikin calo.

Cura 19

1. Opur atitino kede jo ame tio tic me moyo kwo ikin calo tye itwero me nwongo koti me apura kun lubere kede cura 28 me moka man ame ikin gi tye:
 - (a) Twero me gwoko ngec kede diro me tekwaro me yubo kede gwoko gin apita pi cem kede me apura.
 - (b) Twero me nwongo apude arorom ame ya ikom gin apita ame otio kede pi apura kede cem.
 - (c) Twero me miyo tam ikom kite me gwoko pi kare alac wit cem apapat pi acama kede apura
 - (d) Twero me gwoko, tic kede onyo loko koti kede tyen koti me apita.
2. Opur atitino me kin paco tye kede twero me gwoko kede yubo koti gi apir gi kun otio kede diro onyo ngec me tewkaro onyo kin paco.
3. Gamente bimo kwanyo tyelo tyelo ame woro, gwoko kede cobo twero opur atitino me kin paco me bedo ikoti.
4. Gamente bino neno ni opur atitino me kin paco tye kede koti oromo dang en arwomere tye malu.
5. Gamente myero nyang ni obedo twero apur acel acel onyo opur ame obino kara acel me bedo itwer ikom koti amegi onyo koti ame nwongere ikabedo moro no kede twero me yero kit kodi onyo ipone me nyig cem me apitta.
6. Gamente bino kato kede yore me konyo opur atitino me kin paco iyubo koti gi kede yen ame oguro gi.
7. Gamente bino timo ginoro duc me neno ni ka atimo ikweda me nyayo ngec ikom pur, opur atitino ikin paco dang omio tamgi kede neno gi ikom koti polkare wi jo wil oko iye kede en ame gin neno ni opore pir gi.
8. Gamente tye kede tic me neno ni cik ikom twero ikom koti, coc anyuto koti

kede cato koti otimo iyore ame woro twero kede miti opur atitino me kin paco.

\Cura 20

1. Gamente bino kwanyo tyelo tyelo kun wopere kede cik ame omoko irwom me wipodo pi gwoko yen kede atura ame tye ikin opur atitino me kin paco wek yen magi pe too te rwenyo oko kede me neno ni otio kede iyore amyero.
- 2.
3. 2.Gamente bino kwanyo tyelo tyelo opore me dongo kede gwoko ngec, diro kede tute opur atitino me kin paco ame ikin gi tye diro me tekwaro me pur gi, gwoko leyi, pito kede gwoko yen, pito rec, leyi kede yore duc ame gwoko yen kede atura ikan orumo lwk pi runi.
4. Gamente bino tiyo ginoro duc me gengo jami areco aromo ngole te jebo twero opur atino kede jo ame pakica ikin paco ka otye adonyo kede kobo onyo kelo ikin lwak jami akwo onyo koti anyen ame oyubo.

Cura 21

1. Opur atitino kede jo ame pakica ikin paco tye kede twero me mato pii acil ,bedo kan aleng ame pire tek ikwo kede twero adano. Ma tye iye twero me me nwongo pii kede lengo irwom amalu ,wel ayot dang acok kede lwak abongo apoka poka,.
2. Opur irwom apiny kede jo apakica ikin calo tye kede twero me tic kede pii ikom tic apapat me paco, tic kede ipoto, gwoko leyi kede tic apapat, neno ni ogwoko eka ote tic kede pii iyore opore. Obedo twero opur me nwongo pii arorom aroma dang ape ongolo icawa moro keken kede pii acil abongo kit cilo moro keken.
3. Gamente bino woro te gwoko twero me nwongo pii acil naka en pii ame tye ite twer otedero abongo apoka poka more keken dang bino kwanyo tyelo tyelo me gabo pii ame opur romo culo pi tic me paco onyo tic ame kelo lim. Yubo lengo pi mon kede anyira kede jo ame obeo iyi awunawuna calo okwat leyi ame woto awota, jo apakica ipoti adongo dongo, obini abongo paro kit agin otuno kede eria moro no kede jo ape ika bedo atira tira. Gamente bino kato kede yore kede diro kede tet iwel ayot ame mio pii ame okio acil abongo kudi moro keken iye.
4. Gamente bino gwoko te ropo kagi duc kubere kede pii calo godi, bung, cuny kulu onyo di akao, pii amol kede nam wek pe otii kede iyore arac onyo jami areco icalo pig jami areco ame mol icuma te lilo pii.

5. Gamente bino keto ageng ikom jo amito tuku itwero opur kede jo ame pakica ikin calo me tic kede pii. Gament bino neno ni aperu otio kede ginoro okene, pii dwongere obedo me tic adano eka dang te tiyo ginoro lung amite me gwoko pii ame ri pi runi.

Cura 22

1. Opur atitino kede jo alole kede kwo ikin paco tye kede twero me nwongo gwok ikom jami angole iyore me yotkom, two, dano ame otego ikin en ocele kede kony me lim teki igogoc ongole.
2. Gamente kun lubere kede gupo mere bino kato kede yore ame gwoko otic obedo obini ame tye apakica ikin calo onwongo gwok lung ikom igogoc me kwo angole.
3. Gamente bino tero acalo gin apire tek twero opur atitino kede jo duc ame tute me moyo kwo ikin calo me nwongo kony duc ikom jami mogo angole kede neno ni tye yore amio gi kano mono pi kuro jami angole ikare me anyim. Man myero bed en ame weko gen bot opur atitino ni iyonge kare moro me kwo gi, gin obino nwongo kony me limo kony ame cango kede lim amio gi nwongo jami amite ikwo icawa ikokome.
4. Myero ket icik kit kony duc ame dano myero nwong kun ocano iyore acil abongo lengere eka dang ote moko yore ame otio kede me lubo yo kony magi teki pe obino kede neno ni cik magi olubo.

Cura 23

1. 1. Opur atitino kede jo apakica ikin calo tye kede twero me bedo ikom ayot kede wic opye mot .Gin dang tye kede twero me limo kony me yotkom kede en akwako ber bedo gi abongo kit agengoro keken.
2. Opur atitino kede jo ame pakica ikin calo tye kede twero me gwoko kede tic kede yen gi me tekwaro kede yore gi me gwoko yotkomgi, eka twero me gwoko yen, leyi kede kit mola pi yubo yen.
3. Gamente tye itic atek me neno ni kony me ot yat kede en okene otuno bot jo duc abongo apoka poka kun oparo polere pi jo ame tye ipeko, gamente dang bino miyo yen ducu abeco pi yotkom alwak, agwera ikom twoo apapat, miyo ngec ikom two duc ame balo yotkom lwak, kede yore me gengo kodi peki magi, miyo kony me yotkom pi otino atino kede mon ame onywal, pwonyo odiro me miyo kony me yotkom kede pwoniyere ikop me twero dano.

Cura 24

1. Opur atitino kede jo ame yele me moyo kwooo ikin calo tye kede twero me bedo iwudi abeco dang oromo. Otye itwero me kwooo ipaco aber, okwe mot ikin jo me eria moro no abongo kun ojwao duc kit apoka poka moro keken.
2. Opur atitino kede jo ame pakica me pite ikin calo tye kede twero me nwongo gwok dang pe obino ryemo gi teke tek ipaci gi, miyo gi bura onyo tim gero.
3. Gamente pe bino tiyo tic me akaka, ape wopere kede cik te ryemo pi tutunu onyo atwali ipaci gi opur atitino kede otic ame tute me moyo kwo ikin calo onyo ryemo gi ilobo gi kun pe wopere kede miti gi abongo lubo cik. Ka pe gengere onyo mite ni myero kwany gi ilobo onyo paci gi teketek, gamente bino miyo cul ojwao, dang oromo bot opur.

Cura 25

1. Opur atitino kede jo ame pakica ikin paco tye kede twero me limo pwoonyere kede ngec oromo ame rwate kede yore agin kwooo kede iyore me tekwaro, kede jami agin tio me kelo lim icingi gi eria moro no. Diro ame myero pwoony kede opur ikin gi tye iye ngec ikom yilo malu jami apura, diro me cato wil, kite me gwoko gin apita ikom kudi, adwogi arac me yen okiro kede gin apita ipoto, aloka loka me piny, kede igogoc duc ame ngole ikom opur.
2. Otino opur me kin paco tye kede twero me kwan onyo limo pwoonyere ame rwate kede tekwaro me kanoro no kede acalo tye ite cik ikom twero adano.
3. 3.Pi nwongo agam ikom peki kede igogoc ame opur me kin calo beo iye, gamente bino kato kede yore me agwao jo ducu amio opur kubere kede jo ocele ilimo pwoonyere ikom diro me pur, limo diro me yubo koti me gin apita kede pwoonyere ikom kite me gwoko yotkom leyi.
4. Gamente bino tute atek me cwalo onyo miyo ngec duc ikom cuk me gina apura kede kony lung ame opur mito tunu bot gi itedero.

Cura 26.

1. Opur atitino me kin paco kede jo duc ame pakica ikin paco tye kede twero me dongo tekwaro gi abongo kit agengoro keken onyo tim me abwone. Gin dang tye kede twero me gwoko, nyuto ooko kede dongo ngec gi me tewkaro iyore me tet kede en ocele ame kelo lim ite cao.
2. Pet tye ngatoro keken ame bino tic kede twero mere me tekwaro me diyo twero adano ame tye icik awilobo omoko.

3. Opur kede jo ame tio tic atitino me moyo kwoo ikin calo tye kede twero acalo dano acel acel kede acalo lwak me bedo agonya iloko lebgi, nyuto tekwaro gi, dini, koc, icina, coc, cwec, onyo tet kede kwer duc ame rwate kede cik me wilobo.
4. Gamente bino woro te dang gwoko twero opur atitino kede jo duc apakica me moyo kwoo ikin calo ikom tekwaro gi te dang jwayo oko cac onyo abwone ducu ikom ngec kede tic me tewkaro kede diro ame opur me tederu tye kede.

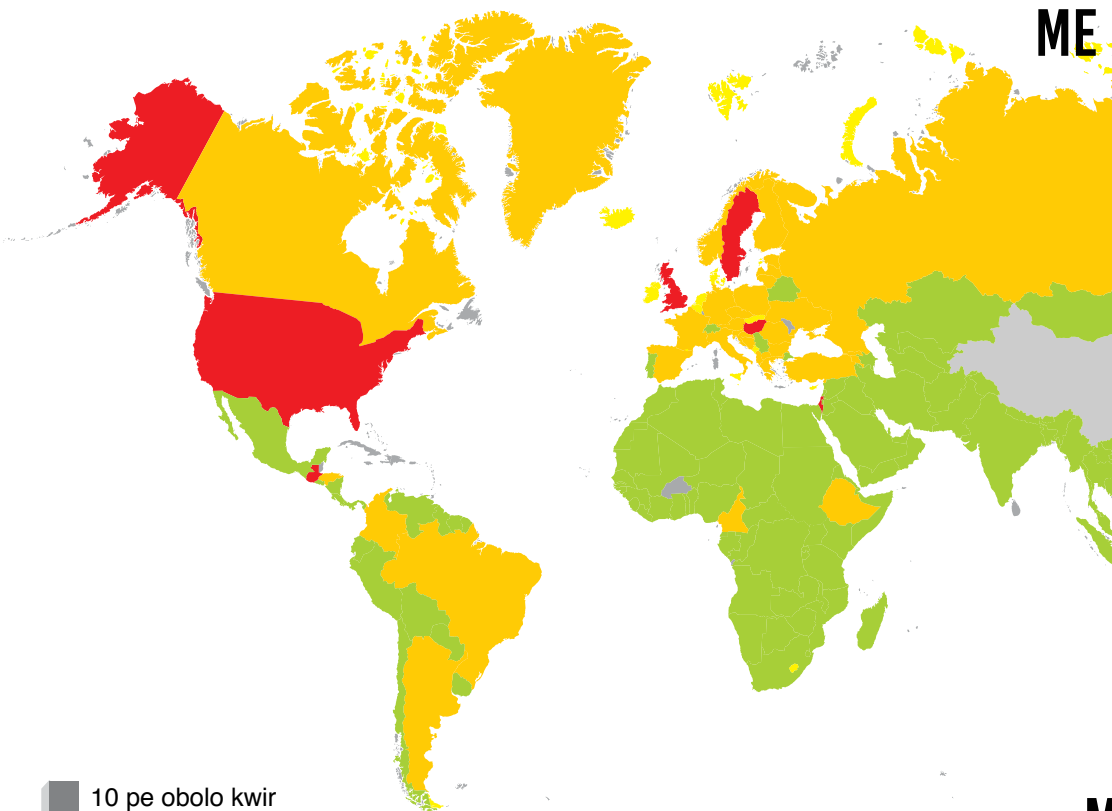
Cura 27

1. Jang dul apat me UN ame oketo pi tyen kop, purugram, lim, iryonget agamente ame obino karacel kede iryonget ducu irwom me wilobo bino cung atek me neno ni cik duc ame tye imoka man ocoberu nibeo iyore apol ame ikin gi tye rweyo kony, dongo kede kubere ame mio opur irwom apiny kede jo ame kwoo ikin calo bedo idwon ikom jami adio gi.
2. Dul me United Nations kede jange ame oyabo pi tiyo tic apapat, iryonget ame kelo karacal jang gamenete itwak piny apapat, kede dul ironget duc ame tio tic me dongo lobo kede en amito lony me lim bino woro te dang yilo malu moka ni te neno ni oketo itic.

Cura 28.

1. Pe tye cocoro keken imoka man ame oromo gonyo aluc onyo nyang iye arac me dwoko piny, balo onyo jwao twero ame opur me kin paco kede jo duc apakica ikin calo tye kede onyo twero gi iyi ayim.
2. Twero duc adano tye kede medo ikom twero apire tek me bedo agonya abongo neno me wang aping onyo abwone obino woro kun lubere kede cik ame tye imoka man. Ageng ikom twero ame oryeo piny imoka man romo timere teki pore onyo lubere kede cik okene ame omoko irwom me wilobo. Ni kodi ageng man myero pe bed en ame kelo apok poka, eka myero tii kede pi woro kede gwoko twero ajo ocele kede ka pire tek icobo icwil me loc alwak.

MOKA ALOBE ONOTE KARACEL ME UNITED NATIO OPUR ME RWOM APINY KEDE JO AP LOBE ONOTEOPUR ME RWOM APINY KEDI ME

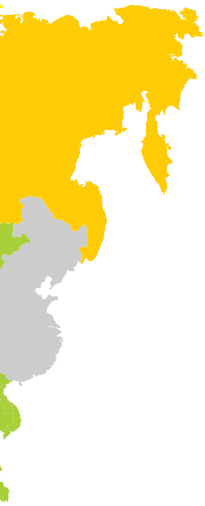
- 10 pe obolo kwir
- 8 okwero
- 54 obedo apee
- 121 oyee

Wang kinga kede nying ame ongotu kede rwom gi ame oyio kede I goci pe ngutu miti moro keken itung bot La Via Campesina alubere kede kit ame cik amako lobo moro, wang lobo, boma adwong onyo kabedo onyo oloc, onyo alubere kede neon iwang aping ikom anyut me wang lobe.

Okwanyo i: Goc me wilobo 4170 R17 Feb19//UN.org

M
 54
 10 PE

NS IKOM TWERO AKICA IKIN CALO E JO OKENE DWE APAR ARYO 2018

IOKA ME AGIKI:
121 OYEE
8 OKWERO
OBEDO APEE
OBOLO KWIR

Jo oyee

Afghanistan, Algeria, Angola, Antigua and Barbuda, Azerbaijan, Bahamas, Bahrain, Bangladesh, Barbados, Belarus, Belize, Benin, Bhutan, Bolivia, Botswana, Brunei Darussalam, Burundi, Cabo Verde, Cambodia, Central African Republic, Chad, Chile, Comoros, Congo, Costa Rica, Côte d'Ivoire, Cuba, North Korea, Democratic Republic of the Congo, Djibouti, Dominica, Dominican Republic, Ecuador, Egypt, El Salvador, Eritrea, Gabon, Gambia, Ghana, Grenada, Guinea, Guinea-Bissau, Guyana, Haiti, India, Indonesia, Iran, Iraq, Jamaica, Jordan, Kazakhstan, Kenya, Kuwait, Kyrgyzstan, Laos, Lebanon, Liberia, Libya, Luxembourg, Madagascar, Malawi, Malaysia, Maldives, Mali, Mauritania, Mauritius, Mexico, Monaco, Mongolia, Morocco, Mozambique, Myanmar, Namibia, Nepal, Nicaragua, Niger, Nigeria, Oman, Pakistan, Panama, Papua New Guinea, Peru, Philippines, Portugal, Qatar, Moldova, Rwanda, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent and the Grenadines, Sao Tome and Principe, Saudi Arabia, Senegal, Serbia, Seychelles, Sierra Leone, Solomon Islands, Somalia, South Africa, South Sudan, Sri Lanka, Sudan, Suriname, Switzerland, Syria, Tajikistan, Thailand, Timor-Leste, Togo, Trinidad and Tobago, Tunisia, Uganda, United Arab Emirates, Tanzania, Uruguay, Uzbekistan, Venezuela, Viet Nam, Yemen, Zambia and Zimbabwe.

Jo ape oyee

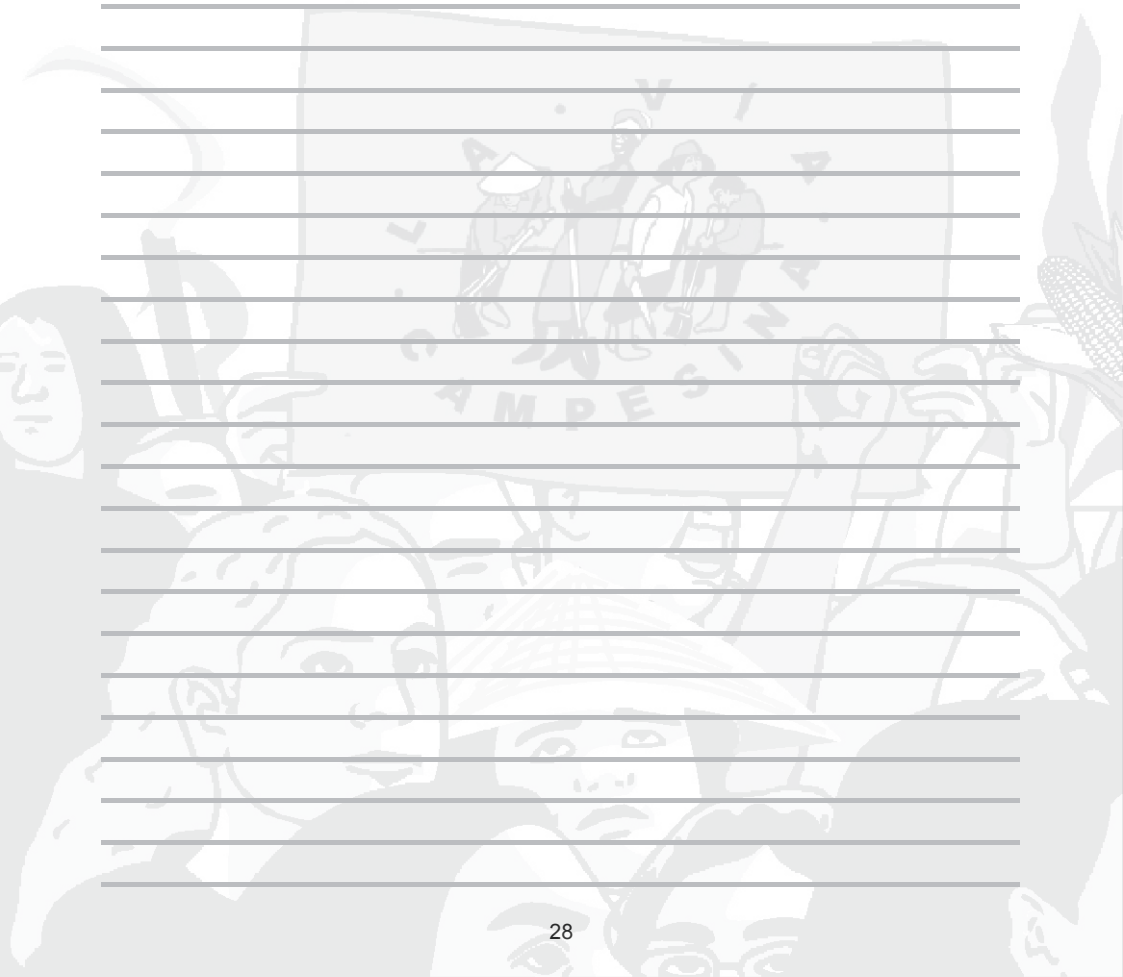
Australia, Guatemala, Hungary, Israel, New Zealand, Sweden, the United Kingdom and the United States of America.

Jo ape obedo iye

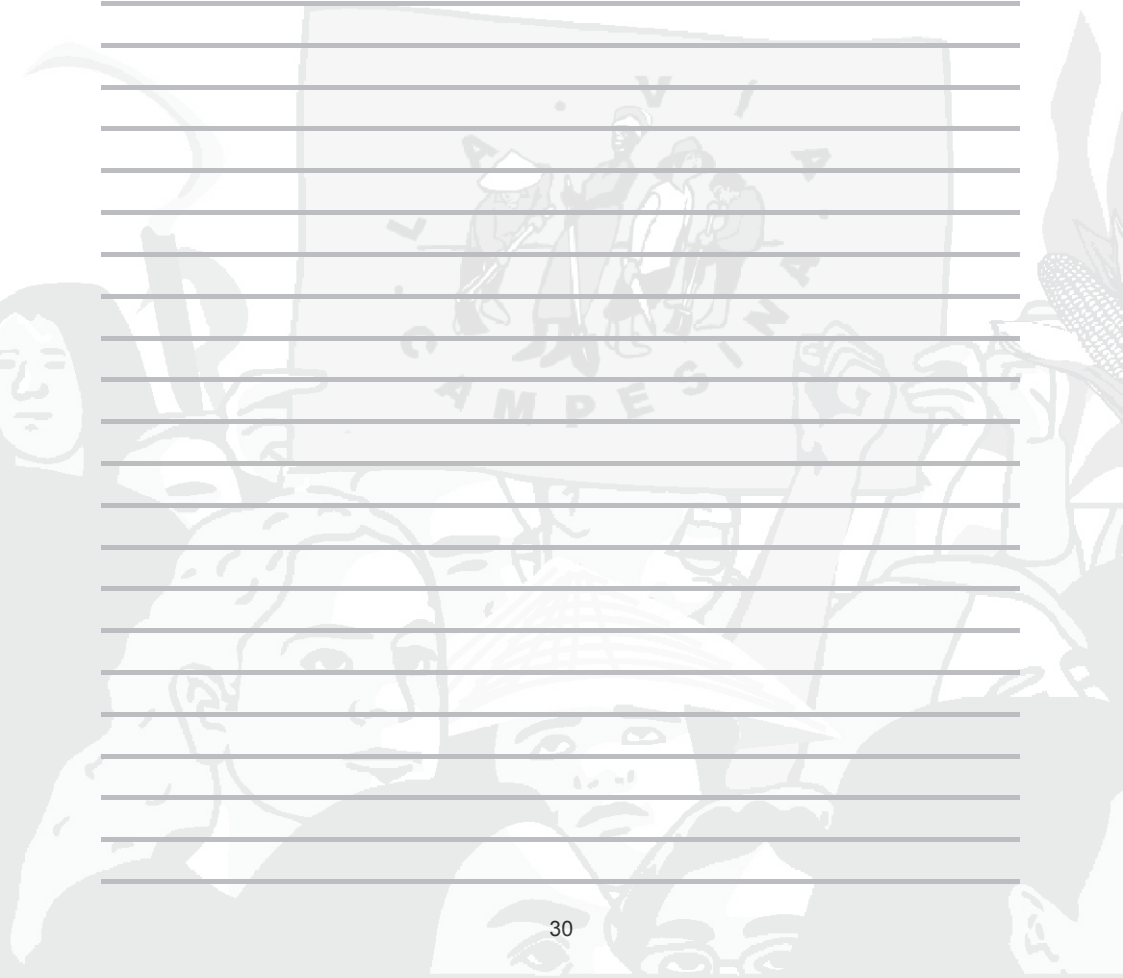
Albania, Andorra, Argentina, Armenia, Austria, Belgium, Bosnia and Herzegovina, Brazil, Bulgaria, Cameroon, Canada, Colombia, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Ethiopia, Fiji, Finland, France, Georgia, Germany, Greece, Honduras, Iceland, Ireland, Italy, Japan, Kiribati, Latvia, Lesotho, Liechtenstein, Lithuania, Malta, Montenegro, Netherlands, Norway, Palau, Poland, South Korea, Romania, Russia, Samoa, San Marino, Singapore, Slovakia, Slovenia, Spain, Northern Macedonia, Turkey, Tuvalu, Ukraine, and Vanuatu.

Jo ape obolo kwir

Turkmenistan, Eswatini, Burkina Faso, China, Republic of Nauru, Micronesia, Marshall Islands, Tonga, Paraguay, Equatorial Guinea

La Via Campesina
International Secretariat
Stand No. 197A, Smuts Road Prospect
Waterfalls – Harare – Zimbabwe
viacampesina@viacampesina.org

www.viacampesina.org/en
tv.viacampesina.org

 [ViaCampesinaOfficial](https://www.facebook.com/ViaCampesinaOfficial) [@via_campesina](https://twitter.com/@via_campesina)